

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет
Кафедра теорії та методики дошкільної та початкової освіти

Естетичне виховання молодших школярів засобами англійської поезії

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконавець: Студентка 4 курсу 421 групи
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Безменова Карина Ігорівна
Науковий керівник: к.філол.наук, доцент Валуєва Ія Вікторівна

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади естетичного виховання молодших школярів на уроках англійської мови	
1.1. Психолого-педагогічна характеристика дітей молодшого шкільного віку.....	6
1.2. Мета і завдання естетичного виховання молодших школярів.....	9
1.3. Роль англійської поезії в естетичному вихованні молодших школярів.....	13
РОЗДІЛ 2. Реалізація естетичного виховання під час навчання англійської мови у початковій школі	
2.1. Організація естетичного виховання на уроках англійської мови.....	19
2.2. Шляхи реалізації естетичного виховання молодших школярів засобами англійської поезії.....	23
2.3. Методика роботи над формуванням естетичного виховання молодших школярів засобами англійської поезії	26
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33
ДОДАТКИ	
Додаток А	35
Додаток Б	39

Вступ

Ідеї щодо естетичного виховання турбували людину починаючи з років життя Платона та Аристотеля і залишаються актуальними у сучасному світі. Сьогодні естетичне виховання відіграє не останню роль у навчанні, тому що ця сфера нерозривно пов'язана з почуттями та поглядами дитини, формує та розвиває у неї здатність до співпереживання, підвищує емоційну чутливість під час сприймання інформації освітнього процесу та дійсності в цілому.

Формування естетичної культури забезпечує ціннісне відношення до навколишнього світу, емоційно - образного розуміння реальності, розвитку здатності сприймати красу у всьому її різноманітності та відтворювати прекрасне в навколишній дійсності. Художньо- образна мова передає смислову інформацію, зрозумілу для кожного народу, незалежно від часу, відмінностей культур, чим розширює духовний світ, його естетику, унікальність та самобутність.

Відповідно до освітніх програм, метою іноземної мови є формування комунікативної компетентності, тобто компетентності спілкування. Хотілося б звернутись до думки відомого лінгвіста І. Білодіда, який вказує на те, що навіть у рідній мові, де знання лексики і стилістичних особливостей не представляє складності, не завжди вдається переконливо і логічно збудувати мовлення, досягти бажаного результату в спілкування. У значній мірі це обумовлено тим, що на уроках як рідної, так і іноземної мови, всі усні вислови учнів є мовою лише за формою, а по суті такими не є. Адже людська мова (як письмова, так і усна) - продуктивний вид діяльності, тобто плід творчості, самостійний «продукт», неповторний за формою і змістом.

Головною особливістю предмету «Іноземна мова» стала фактична єдність уроків, а саме те, що на них моделюються реальні та різноманітні ситуації спілкування. Порівнюючи з іншими предметами, можна сказати, що

жоден інший предмет не має на меті навчати учнів, перш за все, спілкуванню. Отже, спілкування включає в себе не тільки уміння правильно говорити і навички грамотної побудови речень, але й уміння слухати і чути, переживати і співпереживати. Досягти цього, не зачіпаючи емоційної сфери учнів, неможливо, тому в процесі вивчення англійської мови слід використовувати твори мистецтва, наприклад, поезію.

Треба зазначити, що в процесі організації уроку важливо враховувати не лише теоретичні знання предмету, але й сам механізм роботи виховання, у нашому випадку, естетичного. Наприклад, В.Г. Белинский, А. И. Герцен, Н. Г. Чернишевський розглядали питання впливу на людину різних видів мистецтва, ефективності та творчої наповненості художньо і естетично розвиненої особистості.

Л.С. Виготський, П.Я. Гальперін, А. Н. Леонтьєв, Д.Б. Ельконін, П.М. Якобсон розкривали та обґрунтували роль вищих, тобто естетичних емоцій на розумову діяльність людини, на формування і виявлення творчого потенціалу особистості, що формується, а отже, і на її інтелект. Таким чином, роботи науковців містять ряд найважливіших висновків про співвідношення естетичного виховання та розвитку особистості.

Однак, незважаючи на наявні дослідження в області естетичного виховання молодших школярів на уроках філологічного циклу, зокрема на уроках англійської мови, ми вважаємо, що методологічна частина теми недостатньо розроблена, що і зумовило вибір теми дослідження. А саме «Естетичне виховання молодших школярів засобами англійської поезії».

Виховання естетичних поглядів, естетичного смаку, культури спілкування не тільки допомагає досягти мети навчання іноземної мови, але допомагає сформувати повноцінну, естетично розвинену особистість. Міркуючи так, можна виділити об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження.

Об'єкт дослідження – виховний та освітній процес у початковій школі.

Предмет дослідження – особливості використання англійської поезії в естетичному вихованні молодших школярів.

Мета роботи– охарактеризувати методику використання англійської поезії, як засіб естетичного виховання молодших школярів.

Завдання:

- 1) дослідити літературу, що стосується естетичного виховання учнів молодшого шкільного віку.
- 2) охарактеризувати психолого-педагогічні особливості учнів початкових класів;
- 3) проаналізувати роль англійської поезії та її вплив на молодших школярів;

Методи дослідження:

теоретичні: дослідження та аналіз педагогічної, науково-методичної літератури з проблеми дослідження;

емпіричні: методична робота, анкетування, узагальнення психолого-педагогічної досвіду;

статистичні: аналіз результатів дослідження.

Практичне значення: виділення ефективних видів та форм роботи за допомогою англійської поезії для ефективного формування мовленнєвих умінь та навичок молодших школярів на уроках англійської мови.

Структура дослідження: кваліфікаційна робота складається з двох розділів, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКА РОБОТИ НАД ФОРМУВАННЯМ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

1.1. Психолого-педагогічна характеристика дітей молодшого шкільного віку

У навчально-виховному процесі необхідно враховувати психолого-педагогічні особливості молодшого школяра, адже кожен вік характеризується своєрідними особливостями поведінки. Відповідно до найбільш поширеної у вітчизняній психології вікової періодизації Д.Б. Ельконіна, молодший шкільний вік охоплює період життя з 6-7 років та продовжується до 10-11 років включно. Саме в цей період відбувається переломний етап у житті - вступ до школи. [1, с.96]

Хоча й естетичне виховання бере початок з народження, саме в період молодшого шкільного віку цей процес має особливий вплив. Впродовж раннього дитинства цей вид виховання відбувається стихійно: у сім'ї, де батьки цікавляться мистецтвом, діти переймають художній смак, у них розвивається естетичне сприйняття. А в сім'ях, де навпаки, мистецтво не користується великою популярністю, формування художнього смаку часто залежить від випадкових речей. Саме з цієї причини вчителю необхідно з особливою увагою підходити до планування естетичного виховання учнів.

Молодший школяр переживає критичний, але, в той же час, сенситивний період життя, коли відбувається багато взаємопов'язаних подій: вступ у систему нових відносин, зміна соціальної позиції, самосвідомості. Усі ці події призводять до переоцінки та створення нових життєвих цінностей. Звичайно, вчитель має допомогти пережити кризу гуманістичним шляхом, проявляючи доброзичливість до учнів, організовуючи комфортне навколишнє середовище, регулюючи толерантні взаємини в класі без страху

від непорозуміння. Таким чином, процес навчання буде приносити лише задоволення.

У центр психічного розвитку висувається формування довільності (планування, виконання програм дій і здійснення контролю). Відбувається вдосконалення пізнавальних процесів (сприйняття, пам'ять, увага), формування вищих психічних функцій (мовлення, письмо, читання, арифметика), що дозволяє наймолодшому школяреві створювати більш складні психічні операції, порівняно з дошкільними.

Важливу роль у житті молодших школярів відіграють їх батьки. Соціальна роль їх змінилась, з'явилися нові обов'язки та ще один приклад для наслідування - вчитель. Новим школярам важко зрозуміти кого треба слухатись, і, щоб злагодити непорозуміння, батьки - авторитети думки. На думку Н. В. Касіциної, важливо, щоб батьки пояснили дитині, що навчання — це важка, але дуже цікава робота, оскільки вона дозволяє дізнатися багато нового, цікавого та необхідного [2, с.95].

У початкових класах на уроках англійської мови закладаються основи для подальшого вивчення іноземних мов у середній школі. Під час вивчення англійської мови у початковій школі, з одного боку, відбувається формування елементарних комунікативно-мовленнєвих умінь аудіювати читати, говорити, і писати найпростіші тексти, а з іншого — ознайомлення з культурним життям зарубіжних однолітків та їх батьків. Предметний зміст охоплює всі сфери розвитку учнів початкової школи і дозволяє формувати естетичні знання, розвивати естетичні вміння, естетичні потреби, естетичні почуття, включати дітей в естетичну діяльність.

По-перше, молодші школярі вразливі та емоційно чуйні. Вони краще сприймають те, що викликає їх безпосередній емоційний відгук, емоційне ставлення. Тому наочне і яскраве запам'ятовується найкраще [3, с.81]. А по-друге, вступ до школи запускає низку нових специфічних емоційних

переживань, оскільки свобода дошкільного віку змінюється залежністю і підпорядкуванням новим правилам життя. Розвиток емоцій і почуттів, пов'язаний з розвитком довільності і мовного контролю. На початку молодшого шкільного віку у дитини зростає здатність усвідомлювати і контролювати свої емоційні прояви [4, с.73].

Естетична ініціативність та чутливість поглиблюють розвиток сенсорного сприйняття, образно-логічного мислення, творчих здібностей учня, позитивно впливають на сутність самооцінки, рефлексії, концентрації на культурних цінностях.

Завданням художньо-естетичного виховання є розвиток на основі набутих знань та розвиток навичок художньо-естетичного сприйняття; створення художньо-естетичної творчості кожного учня. Їх суть полягає в тому, що естетична свідомість формується в процесі художньо-естетичного виховання дитини.

У цьому віці з'являється ще один важливий компонент — довільна поведінка. Дитина стає самостійною і не батьки, а вона сама обирає, як діяти в певних ситуаціях. Цей тип поведінки базується на моральних мотивах, що розвиваються в цьому віці. Дитина засвоює моральні цінності, намагається дотримуватися певних норм і законів. Часто це пов'язано з егоїстичними мотивами та бажаннями схвалити дорослих або зміцненням їх особистої позиції в групі однолітків. Це означає, що їх поведінка так чи інакше пов'язана з головним мотивом, який домінує в цьому віці, - мотивом успіху. Для правильного розуміння результатів вчинків можна використати літературу, що містить повчальний характер.

Треба зазначити, що бачити, розуміти, творити прекрасне в значній мірі відбувається в процесі навчання [5, с.86]. А високий художній смак знаходиться в прямій залежності від розвитку інтелектуальних здібностей в процесі творчої діяльності та розвитку емоційної сфери. Формування

естетичних почуттів і смаків дітей забезпечують методи, пов'язані з організацією сприйняття, аналізом художніх творів.

В єдиному процесі формування нової людини художнє та естетичне виховання нерозривно пов'язані. Художнє стає засобом для естетичного, а мета естетичного — всебічний розвиток особистості. Вирішальну роль в естетичному становленні молодших школярів відіграють методи художнього виховання.

Підсумовуючи вищесказане, молодший школяр переживає критичний, але, в той же час, сенситивний період життя, коли відбувається багато взаємопов'язаних подій: вступ в систему нових відносин, зміна соціальної позиції, самосвідомості. Але вчитель може допомогти пережити цю кризу гуманістичним шляхом, проявляючи доброзичливість до учнів, організовуючи комфортне навколишнє середовище, регулюючи толерантні взаємини в класі без страху від непорозуміння. Щоб процес навчання приносив лише задоволення. Учні молодшого шкільного віку вразливі та емоційно чуйні. Але водночас, вони таким чином краще сприймають інформацію, тобто те, що викликає їх безпосередній емоційний відгук та емоційне ставлення, запам'ятовується найкраще.

1.2 Мета і завдання естетичного виховання молодших школярів

Естетичне виховання особистості відбувається з перших кроків дитини, з його перших слів та вчинків. Ніщо інше, як навколишнє середовище, відкладає в душі відбитків на все подальше життя. Спілкування з батьками, рідними, однолітками і дорослими, поведінку оточуючих, настроїв, слова, погляди, жести, міміка — все це сприймається, відкладається та фіксується у свідомості. Важливим керівником стає вчитель, адже в період молодшого шкільного віку, коли тільки будується фундамент для початкових уявлень естетики, формуються переконання та принципи поведінки майбутньої

особистості. Саме вчитель у процесі естетичного виховання має стати для учнів прикладом та керівником процесу виховання.

У процесі дослідження визначення мети естетичного виховання, можна визначити, що її мета невідривно залежить від різного розуміння суті поняття. Розглянемо декілька з них:

- Д.Б. Ліхачов наголошує, що естетичне виховання це цілеспрямований процес формування творчо активної особи, яка здатна сприймати і оцінювати як прекрасне, трагічне, комічне, так і потворне в житті та мистецтві, жити і творити «за законами краси» [6, с. 40]. А відповідно до визначення, метою цілеспрямованого процесу є формування творчої особи дитини.
- Естетичне виховання — це цілеспрямований педагогічний процес, у результаті якого формується естетичне ставлення людини до навколишнього світу, природи, праці, людських взаємин, мистецтва, тощо [7, с. 54]. Тобто метою є формування особливого ставлення людини до світу.
- Естетичне виховання — одна із частин виховного процесу, що формує здатність сприймати і перетворювати дійсність за законами краси в усіх сферах діяльності людини.» З цього можна вивести мету: сформувати здатність сприймати та перетворювати дійсність [8, с. 149] .
- Художньо-естетичне виховання - виховання всебічно розвиненої особистості, яка має естетичну свідомість, багаж естетичних потреб та інтересів, здібна до творчості, бачить та усвідомлює прекрасне в дійсності та в мистецтві [9, с.35-38]». Відповідно, метою виховання є формування гармонійної особистості, що має потреби, інтереси та здібності до творчості.

Із вищезазначеного можна зробити висновок, що своєрідне розуміння сутності естетичного виховання обумовлює різні підходи до його цілей.

Кожна мета має свої завдання. Більшість педагогів, такі як Г.С. Лабковська, Д.Б. Ліхачов, Н.И. Киященко та інші, виділяють три провідні завдання [10, с.21].

Першим завданням є створення певного запасу елементарних естетичних знань і вражень, без яких не може виникнути інтерес та розуміння естетичних предметів і явищ. Метою цього завдання є донесення учням базових уявлень про естетику та красу, але таким чином, щоб в їх душі з'явилась іскра до прекрасного. Це можна зробити на основі емоцій, бо найчастіше так встановлюються зв'язки дитини з навколишнім світом. Кажуть, що краса і доброта йдуть завжди поруч. Якою би не була краса, в якій формі вона не зображувалась, вона завжди несе в собі добро. А тим більше, добро – це прекрасно, бо зустріч з ним, як і зустріч з красою, обертається величезною радістю для дитини. Згадується відома методична аксіома: «Урок має дарувати радість дітям», тому нехай на кожному уроці англійської мови буде присутній хоча б одне цікаве завдання з арсеналу педагогічних засобів, направлений на досягнення цієї мети. Ними можуть стати барвисті підручники, чудові наочні посібники, різноманітні кросворди, пазли, ігри, аудіо з віршів і пісень чи відеоматеріалів. І тоді учнівський переляк, настороженість чи роздратування зміниться на радість, зацікавленість та активність [11, с.52].

Друге завдання естетичного виховання полягає у формуванні соціально-психологічних якостей людини, які допомагають особистості емоційно переживати й естетично оцінювати значущі предмети і явища, а також насолоджуватися ними. Такі якості ґрунтуються на основі одержаних знань і розвитку здібностей художнього й естетичного сприйняття. Інколи трапляється, що коли діти цікавляться, наприклад поезією, рівень їх обізнаності залишається на загальноосвітньому рівні. Учень квапливо читає

вірш, прагнучи зрозуміти основну думку, запам'ятовуючи лише назву, а потім переходять до нового завдання. Ніщо не зацікавлює, не викликає подив, не примушує зупинитися і відчутти досконалість твору. В. Лановик зазначає, що таке знайомство «між рядками» з шедеврами мистецтва перекреслює найголовніше надбання естетики – милування [12, с.111] »

Адже мистецтво має супроводжувати переживання. Знов звертаючись до знань Лановика, треба сказати, що мистецтво створює широку палітру піднесених почуттів прекрасного: контраст від огиди потворного до насолоди від прекрасного; відчуття гумору, сарказму від комічного; емоційне потрясіння: гнів, страх, співчуття від трагічного. Усю цю гамму можна пережити, будучи естетично вихованим [13, с.89].

Третє завдання пов'язане з формуванням естетичної творчості кожного учня. Головне — виховувати, розвивати такі індивідуальні якості, потреби та здібності, які перетворюють особистість на активного творця, творця естетичних цінностей, які дозволять йому не тільки насолоджуватися красою світу, а й трансформувати її відповідно до законів краси. Це означає, що дитина повинна не тільки знати прекрасне, вміти ними милуватися і цінувати, а й брати активну участь у створенні краси в мистецтві, житті, життєвій праці, поведінці, міжособистісних відносинах. А.В. Луначарський наголосив, що повного розуміння краси можна навчитися лише тоді, коли береш участь у її творчому створенні в мистецтві, праці та громадському житті.

Загалом мета естетичного виховання нерозривно пов'язана з іншим розумінням сутності поняття. Тому вчитель може визначити свою освітню мету, а саме: творчу особистість дитини, особливий підхід до світу, здатність сприймати і трансформувати реальність або виховувати гармонійну особистість із потребами, інтересами та творчість. Більшість педагогів визначають три основні завдання естетичного виховання [14, с.132]:

- 1) Створити певну колекцію базових естетичних знань та вражень, без яких не може бути з'явиться схильність, потяг, інтерес до естетично значущих предметів та явищ;
- 2) Формування художньо-естетичного сприйняття соціально-психологічних характеристик людини, які дозволять людині емоційно переживати, оцінювати та насолоджуватися естетично значущими предметами та явищами;
- 3) Естетична творчість розвивається у кожного учня для виховання та розвитку характеристик, потреб та здібностей особистості, які перетворюють особистість на активного творця естетичних цінностей і дозволяють насолоджуватися красою світу та перетворювати його відповідно до законів краси.

Таким чином, мета естетичного виховання тісно залежить від своєрідного розуміння сутності поняття, а отже, вчитель може визначити свою освітню мету. Щодо завдань, то більшість педагогів визначають три основні завдання, це створити естетичні знання та враження; формування художньо-естетичного сприйняття та розвиток естетичної творчості молодших школярів.

1.3 Роль англійської поезії в естетичному вихованні молодших школярів

Молодший школяр стає самостійним у період початкової школи, починає вибирати шляхи вирішення тих чи інших проблем у різних ситуаціях, оскільки поведінка базується на моральних мотивах та естетичних переконаннях щодо навколишніх предметів та своєї особистості, що тільки починає розвиватися. Учень поглинає моральні цінності і намагається дотримуватися певних законів і законів [15, с.68]. Тому потрібно враховувати естетичне виховання учнів, і на уроках англійської мови слід застосовувати позитивні прикладів з англійської літератури.

Як зазначалося вище, уроки англійської мови в початковій школі є основою для подальшого вивчення іноземних мов у середній школі.

Викладаючи англійську мову в початковій школі, з одного боку, формуються основні навички спілкування та мовлення для прослуховування читання, розмови та написання найпростіших текстів, а з іншого - для ознайомлення з культурним життям іноземних однолітків та їх батьків.

Під час аудіювання діти знайомляться з різними текстами: діалогами, монологами, уривками з літературних текстів, жартами, віршами тощо. Це робиться для того, щоб учні навчилися слухати та розуміти нову мову. Під час прослуховування творів важливо звернути увагу не лише на значення того, що відбувається у творі, але на розуміння настрою спікера. Величезну роль відіграє використання поетичних текстів, робота яких важлива для формування естетичного сприйняття, естетичної оцінки, естетичних почуттів. Ритмо-мелодійна та звукова сторона мовлення впливає на чуттєве сприйняття та викликає емоційний відгук у учнів.

Крім необхідних навичок для повсякденного життя, «Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах» [16]. передбачає художньо-естетичне виховання не лише як процес набуття художніх знань та вмінь, а перш за все як універсальний засіб особистісного розвитку учнів на основі виявлення індивідуальних здібностей, різноманітних естетичних потреб та інтересів. Таким чином, загальною метою морально-естетичного виховання наймолодших школярів є розвиток високої духовності, морально-естетичних цінностей та особистих якостей, необхідних для формування етичної позиції особистості.

Основним завданням, із яким доводиться стикатися вчителю під час вирішенні проблем морально-естетичного виховання, є використання художніх творів, щоб донести до учнів думку про бажання вдосконалюватися, виховувати в собі уявлення про цінності, причепити поняття людської краси та сформуванню потреби в самовдосконаленні.

Одним із основних методів естетичного виховання є художня література. Вивчення поезії збагачує моральну свідомість і вводить людей у

світ естетики, тим самим підтримуючи виховання всебічно розвиненої, висококультурної особистості, яка характеризується людяністю, незалежністю суджень, принциповим підходом до життєвих явищ, вчинків та діяльності та має інші соціально значущі характеристики.

Враховуючи, що художня література благотворно впливає на почуття, уяву, волю дитини, інтелект, можна сказати, що вчитель має більше можливостей для розвитку особистості дитини. Поезія формує естетичні та моральні концепції, ідеї, смаки учнів, їх естетичний та моральний ідеал. Казка розкриває дитині найбільш зрозумілим чином реальний світ, суть міжособистісних стосунків, нюанси людських почуттів - доброти, поваги, співчуття, суспільства, справедливості, чуйності, взаєморозуміння і тим самим приносить багату людину моральний потенціал. [17, с. 20].

Величезний вплив на естетичний розвиток особистості дітей молодшого шкільного віку здійснюють поетичні твори. Коли людина читає віршований текст, відбувається естетична реакція, переосмислюється краса мови і естетично оцінюється «прийняте» відображення в образі самого світу. Вірші дають можливість розвивати щоденний творчий підхід до мови. Творче мислення у дітей молодшого шкільного віку виникає в результаті образної діяльності відповідно до їх необмежених духовних потреб, цілеспрямованої діяльності.

Основні підручники англійської мови - це вправи, які допомагають дітям створювати власні вірші: додайте римоване слово, виберіть кілька слів, що нагадують звучання цього слова, і створіть власний вірш за підтримки. Така вправа дозволить вам розвинути почуття слова та представляти творчі здібності.

Для здійснення естетичного виховання можна застосувати різні методи та форми. Методи естетичного виховання включають: інтерв'ю на естетичні теми, аналіз художніх творів, художні вправи, метод ілюстрації або

так званий візуальний метод, розповіді про художні твори, предмети та явища тощо. Вчитель може комбінувати метод бесіда з іншими методами: розповідання історій, наочні методи (показ репродукцій картин художників, ілюстрацій), вправи тощо.

Аналіз художніх творів поєднувати із систематичним розвитком мистецьких перцептивних компетенцій, вивченням певних мистецьких історичних фактів та засвоєнням конкретних понять та понять. Наприклад, цей метод можна використовувати у навчанні мистецтва для ознайомлення учнів із малюнком осіннього дня та читання вірша англійською мовою про красу осені, таким як «Autumn leaves»: [18].

Leaves on the ground are turning,

Yellow, brown and red.

Smoke from the bonfire burning,

Climbing overhead.

Here comes Autumn to bring the mist and rain.

Summer has gone for another year,

Autumn's here again.

Такий вид завдання можна використовувати протягом року зі змінами пір року.

1. Seasons

In the summer it is hot.

In the winter it is not.

In the spring there are flowers.

In the autumn there are showers.

2. Summer

Woods are green, the sun is bright.

And the wind is warm and light.

I can bathe and play, and run.

Summer holidays are fun.

3. Spring

Spring, spring is coming soon,

Grass is green and flowers bloom.

Birds returning from the south,

Bees are buzzing all about.

Leaves are budding everywhere,

Spring, spring is finally here!

4. Winter.

This is the season

When mornings are dark,

And birds do not sing

In the forests and park.

This is the season

When children ski

And Father Frost brings

The New Year Tree!

Отже, художньо-естетичне виховання - це не лише процес набуття художніх знань та навичок, а перш за все засіб розвитку особистості. Тому загальною метою морально-естетичного виховання дітей молодшого шкільного віку є розвиток високої духовності, морально-естетичних цінностей та особистих якостей. Для вирішення цього питання нерідко використовується поезія. Вона формує естетичні та моральні концепції, ідеї, уявлення, смаки учнів, їх естетичні та моральні ідеали, збагачує моральну свідомість, підтримує виховання всебічного розвитку, висококультурних особистостей, які характеризуються гуманністю, незалежністю суджень, принциповим підходом до життєвих явищ, власних вчинків та інших соціально важливих якостей.

РОЗДІЛ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1 Організація естетичного виховання на уроках англійської мови

Бесіда, читання, письмо та слухання тісно пов'язані. Тому багато творчих завдань розроблено для охоплення різних видів мовленнєвої діяльності. Наприклад, навчаючи англійської мови в початковій школі, учні та їх вчителі створюють власний ілюстрований словниковий запас, працюють над сезонними та географічними альбомами та створюють листівки. Молодші школярі насолоджуються естетичним задоволенням під час роботи над завданням і набувають певних естетичних навичок: художнього аналізу та оцінки, оцінки та сприйняття.

Використання зорової діяльності на уроках англійської мови є ефективним засобом художнього розвитку дітьми навколишньої дійсності, в процесі вивчення нових предметів і явищ, у вивченні частин тіла, тощо. Таким чином забезпечується краще сприйняття матеріалу в процесі естетичного виховання учнів.

Малювання має на меті викликати та реалізувати специфічний емоційний настрій, стимулюючи уяву та творчість. Теми можуть бути найрізноманітнішими. Дуже важливо, щоб ці теми давали свободу творчості та були відомі особисто. Хоча б в процесі вивчення алфавіту: малюючи літери англійської мови, діти тренуються в їх написанні. І тут важливим є те, що велике значення має не тільки правильність, але і краса написаної букви. Багато вчителів для навчання графіку використовують прийоми навчання образотворчому мистецтву. Хлопці вчаться аналізувати букву по її висоті, ширині, пропорціям, товщині ліній, їх плавності, уривчастості, тощо. Тобто відносяться до неї, наче до витвору мистецтва, яке вони створюють самі. У даному випадку можна говорити про розвиток творчого мислення, творчих

здібностей, про включення дітей в створення естетично значущого продукту. [19, с.104].

Під час вивчення букв англійського алфавіту другокласникам можна запропонувати різні творчі завдання, такі як:

- Намалуйте кумедну букву, прикрасьте її або розмалуйте. Така задача має позитивний емоційний відгук в учнів, розвиває їх уяву і сприйняття, звертає на яскравість та кольорове виконання завдання.

Молодші школярі можуть вільно обирати свої засоби. У вивченні теми «Пори року», можна запропонувати намалювати дощ на папері, щоб навчити їх відповідній лексиці. Під час цього виду діяльності вводити слова та фрази: " rain / It is raining / a rainy day". Учні споглядають за дощем - як красиво він падає на дахи та на різнокольорові парасольки (діти зображують це на папері кольоровими олівцями). Таким чином, діти вчаться сприймати світ позитивно, шукати красу в дрібниціх- листі трави та в краплях. Наочні посібники, створені руками учнів, розвивають не лише мовлення, а й їх естетичні можливості та естетичні інтереси. Таке завдання можна сформулювати таким чином:

- Давайте створемо таблицю, за допомогою якої учні, які не були сьогодні на уроці, змогли швидко вивчити нові слова сьогоднішнього уроку.

Проаналізувати особливості естетичного виховання на уроках англійської мови необхідно звернути увагу на важливість та значення музики. Вона допомагає впоратися з усіма найскладнішими ситуаціями людського життя. Музика - це спосіб залучити дітей до добра та краси.

Не дарма пісні так часто застосовуються на уроках початкової школи. Адже їх перевага цього виду мистецтва полягає в тому, що пісні

допомагають засвоїти та розширити свій словниковий запас більш міцно без особливих труднощів, оскільки тексти містять нові слова та фрази. У піснях знайома лексика поміщається в нове контекстне середовище, що сприяє її активізації. За допомогою пісень можна вдосконалювати свої навички вимови, а також розвивати музичний слух, що також сприяє естетичному розвитку [30].

Пісні та музику можна застосовувати в процесі будь-якої теми. Наприклад, у роботі над темою «My Family» можна запропонувати учням розучити вірш «Parents»: [20].

I have a father.

I have a mother.

I have a sister.

I have a brother.

Father, Mother, Sister, Brother –

Hand in hand with one another.

Після цього можна запропонувати придумати музику до вірша та «заспівати» його. Тобто надаючи комфортні умови для творчості, молодші школярі створюють свій музичний мотив, тим самим засвоюючи музичні знання та вміння: слухання музики, співвідношення мелодії та слова, визначати характер пісні, що звучить.

Крім того можна використати музику, як супровід уроку. «Фонові» музика може допомогти створенню сприятливого емоційного комфорту і розвитку музичного сприйняття і уяви, а також сприяє підвищенню творчої активності.

Найбільш раціональним є використання фонові музики в ході читання віршів. Приміром, при самостійному читанні вірша «Autumn» учні

слухають музику Петра Чайковського з фортепіанного циклу «Пори року» Це посилить сприйняття поезії, викличе певні асоціації і почуття. І в той же час, поступово відбувається стихійне накопичення слухового досвіду - «інтонаційного запасу» [21, с.35]. Цей досвід накопичується при прослуховуванні кращих зразків музики. Вони несуть в собі образи. краси, добра, образи емоційних станів дитини і дорослого. Ще В. О. Сухомлинський стверджував, що культура виховного процесу часто залежить від насиченості шкільного життя музикою. [22, с.124]

Але в процесі естетичного виховання необхідно спиратись на обов'язкові педагогічно-дидактичні принципи, такі як науковий характер, наочність, обізнаність та активність, взаємозв'язок між теорією та практикою. Розкриємо детальніше кожен з них.

1. Науковості передбачає використання наукових праць у процесі розробки конспектів уроку. До цього принципу також входить застосування термінів, але так, щоб вони відповідали віковим особливостям учнів.
2. Наочність має велику перевагу над звичайними підручниками чи бесідою вчителя. Такий вид діяльності поєднує в собі різні види сприйняття інформації, такі як зоровий, слуховий, дотикальний, тощо.
3. Обізнаність та активність означають розвиток здатності розуміти, сприймати та відтворювати твори мистецтва. Передавати свої ідеї, смаки, досвід та почуття за допомогою творів, віршів, малюнків та інших творів мистецтва. Крім того, цей принцип та компетентність формує глибоке розуміння власної культурної ідентичності у різноманітті інших культурних особливостей.
4. Принцип системності. Адже виховання- це процес, цілеспрямований та безперервний. А жодний процес не буде мати високих результатів без систематичної роботи.

5. Принцип оптимальності передбачає органічне поєднання теорії та практики, раціонального та емоційного, стихійності розвитку школярів та системності навчального процесу.
6. Принцип соціалізації також дуже важливий, тому що навчання- це перебування в соціумі, де учні взаємодіють один з одним. А, отже, і естетичне виховання повинно залучати усіх дітей без винятку. Цей процес має бути актуальним та враховувати сучасні досягнення культури та науки.
7. Принцип позитивного емоційного фону навчання, що є, на мою думку, найголовнішим, відповідно до психолого-педагогічної характеристики учнів молодшого шкільного віку, адже саме так ґрунтовніше засвоюються нові знання та уміння.

Із цього можна зробити висновок, що у процесі організації естетичного виховання на уроках англійської мови, необхідно використовувати різні види мовленнєвої діяльності: бесіду, читання, письмо та слухання. А також застосовувати різні принципи, такі як: науковий характер, наочність, обізнаність та активність, взаємозв'язок між теорією та практикою.

2.2. Шляхи і засоби естетичного виховання учнів початкової школи під час навчання англійської мови

На думку Ракомана Є. О., вивчення іноземної мови надає педагогу велику кількість засобів, які можна застосувати у розвитку не тільки досвідченої людини, але й у вихованні особистості з високою системою загальнолюдських якостей, новим мисленням та реалістичним поглядом на сучасний світ [26, с. 32]. Сучасна педагогіка розробила різні шляхи та засоби для реалізації естетичного виховання на уроках початкової школи. Мистецтво займає особливе місце у вихованні особистості та втілює естетичну категорію прекрасного. Таким чином, естетика під час вивчення англійської мови відбувається з використанням творів мистецтва та

залученням школярів до творчості в роботі над мовним та лінгвокультурним матеріалом [27, с. 19].

Зазвичай твори мистецтва з метою естетичного впливу на свідомість учнів використовують під час традиційних уроків. Для цього вчитель має:

- Використовувати тексти з естетичними елементами в роботі над мовним матеріалом, наприклад, уривки з творів художньої літератури або відпомості про мистецтво та культуру країни, мова якої вивчається;
- реалізовувати країнознавчу спрямованість уроків англійської мови, ознайомлюючи учнів із культурними досягненнями мистецтва країн, мова яких вивчається;
- створювати ситуації, в процесі яких школярі будуть висловити своє сприйняття, оцінку тих чи інших творів мистецтва (картини, літературні твори, кінофільми та ін.);
- на розвиток естетичних уподобань учнів впливає і оформлення кабінету іноземної мови, так як естетика побуту, повсякденного життя є важливою складовою естетичного смаку особистості, що формується [28, с. 40].

Вивчення англійської мови сприяє формуванню світогляду особистості. Значною мірою це тексти, які пропонує вчитель для читання, перекладу, переказу чи ознайомлення. Крім того, що вони повинні відповідати вимогам методики викладання англійської мови, але й являти собою зразки високохудожніх творів, які будуть викликати естетичне переживання в учнів. Такі тексти можна використовувати на будь-якій темі. Наприклад, Larysa Davydenko у підручнику «English Reader» пропонує такий текст:

- **«In the forest»**

Grandpa and Tommy are walking in the forest. Grandpa has got a stick. Tommy carries a little basket. Where are Rex and Pussy? They are at home. They

can't go to the forest. Rex is asleep in front of his kennel. Pussy is sleeping in front of the door. The forest is lovely. The trees are very large. Squirrels are jumping from branch to branch. Little birds are singing beautiful songs in the trees. Grandpa finds a mushroom in the grass. How big it is! Tommy picks strawberries. How sweet they are!

Suddenly a strong wind begins to blow. Grandpa says: "It's beginning to rain, and we are going to get wet!" Tommy finds a hut. It is very old.

Tommy asks Grandpa: "Who lives here?" Grandpa answers: "That's a hunters' hut. They walk inside. Outside it is raining. Grandpa and Tommy can't go home. But at Rex helps Tommy and Grandpa. He brings Grandpa's big umbrella. Rex is a hero!

All three of them go home happily under the umbrella. They don't get wet, because they keep dry under the umbrella.

У формуванні естетичної особистості на учня впливають позакласні заходи і так звані нестандартні уроки, що дають можливість проявити уням свою творчість, емоційне переживання подій. Серед моделей таких уроків і заходів можна запропонувати різноманітні інсценізації, творчі вечори, рольові ігри. Нестандартність уроку може виявлятися і в активному використанні вчителем творів мистецтва таких як музичне, образотворче, кінематографічне — як засобів емоційного та естетичного впливу, мотивації та розвитку загальної культури учня. Необхідно зауважити, що молодші школярі не завжди в повній мірі розуміють сенс поетичних текстів, художніх фільмів, мультфільмів та музичних форм, тому на уроці не заважить їх аналіз.

Під час роботи з поетичним текстом, учні вдосконалюють механізми іншомовної мовленнєвої діяльності, пізнавально-когнітивних процесів і творчих здібностей. Читання та інтерпретування вірша стимулює розумову діяльність, пов'язану з розпізнаванням, сприйняттям та осмисленням

змістової інформації та формуванням власної думки. Емоційно-ціннісний досвід спілкування можна розвинути за допомогою поетичних текстів, а також він збагачує духовний світ, розвиває уяву, у чому і полягає його естетико-виховна цінність [29, с. 118].

У кінці уроку доцільно використати класичну музику для створення позитивного емоційного фону уроку, мотивує, або розслаблення учнів, адже музика є частиною естетики і здатна допомагати людині зрозуміти навколишню дійсність, красу природи, довершеність творів різних народів.

Підсумовуючи вищесказане, естетичне виховання в процесі вивчення англійської мови, найчастіше проявляється у використанні творів мистецтва та залученні учнів до творчості в роботі над матеріалом заняття. З метою естетичного впливу, краще необхідно використовувати твори. Їх можна застосувати як під час традиційних уроків, так і на нестандартних уроках. Засобами виховання на уроках стануть такі твори мистецтва, як картини, літературні твори, кінофільми, музика. Основною задачею уроків з естетичним нахилом мають стати позитивні емоції, що напряду вплинуть на мотивацію учнів та, звичайно, естетичне виховання молодших школярів.

2.3. Методика роботи над формуванням естетичного виховання молодших школярів засобами англійської поезії

Естетичне виховання під час викладання англійської мови можна розглядати як самоціль, тобто як частину загальноосвітньої системи, а також як мотиваційний інструмент для швидшого та ґрунтовнішого засвоєння іноземної мови. Це пов'язано з потенціалу естетичного виховання у мотивації та її широкими можливостями у вивченні іноземних мов.

Сприйняття краси — це перший крок у тренуванні емоцій, емоційної чутливості. При естетичному сприйнятті виникають певні емоції. Тільки на емоційній основі дитина формує тісні зв'язки з навколишнім світом. Лише такий навчальний процес, який створює емоційне та естетичне задоволення

молодшого школяра, має успішні результати та забезпечує високий рівень навчальних досягнень.

Мета естетичного виховання служить активному естетичному ставленню учнів до творів мистецтва, а також стимулює безпосередню участь у створенні краси в мистецтві, праці, творчості відповідно до законів краси.

Основним розвиваючим завданням даної діяльності — є формування в учнів інтерес до критичного і аналітичного сприйняття поетичного твору, сприяти становленню творчого мислення.

У процесі вивчення англійської поезії, розвивається естетична культура учнів молодшого шкільного віку. Виховання естетики відбувається у всіх рівнях життя дитини. Як результат, формуються такі сфери [23, с.64]:

- естетичні почуття і естетичний смак;
- вміння і навички естетичної діяльності;
- естетичне сприйняття;
- естетичні оцінні судження;
- естетичні знання;
- естетичні потреби.

Освітнє завдання заключається у формуванні уявлень про англійську поезію як складову частину світового творчого процесу. Виховним завданням якого є прищепити учням любов до поезії та збагатити духовний світ учня.

Процес використання римованих текстів на уроках англійської мови в початковій школі складається з таких етапів [24, с.216-217]:

- підготовчий, на якому вчитель підбирає римовані тексти для навчального матеріалу;

- процесуальний, тобто сама робота з римованими текстами в процесі уроку англійської мови;
- оцінний, що передбачає оцінку ефективності використання даних римованих текстів у навчанні.

Відбір навчального матеріалу значною мірою зумовлює успішність навчального процесу та його результативність, тому перший етап є фундаментом ефективності уроку. Художні твори мають обиратись на основі принципу доступності та емоційної привабливості для учнів.

На другому етапі слід звернути увагу на правильність репрезентації твору, адже в період молодшого шкільного віку діти швидко запам'ятовують особливості звучання мови. Для найбільшої ефективності використання римованих та неримованих текстів краще використовувати технічні засоби навчання, завдяки яким школярі зможуть почути мовлення носіїв мови та навчитися правильно вимовляти звуки.

Наприклад, до теми «Clothes» можна використати відеоматеріали з платформи YouTube:

- Get dressed for the Day Song з каналу The Singing Walrus, який містить нову лексику про одяг у форматі пісні.
- Put on- Pun on your coat, канал English Singing, в якому є не тільки пісня про одяг, але ще й діалоги, історії-казки, озвучені носіями мови.

Етап оцінювання передбачає аналіз ефективності проведеної роботи. Учитель має не повідомляти позитивні та негативні наслідки роботи, а залучати учнів до активного обговорення результатів діяльності та планування майбутніх видів роботи.

Вивчаючи проблему впливу англомовної поезії на естетичне виховання молодших школярів, ми дізнались, що англійська поезія застосовується недостатньо для високого рівня естетичного виховання. Так яким є рівень знань молодших школярів з сучасною кількістю використання поезії на уроках англійської мови?

Гіпотезею роботи є припущення про те, що застосування поезії на уроках англійської мови продуктивно впливає на навчання іноземної мови, а також на загальний розвиток кожного учня.

Експериментальна робота була виконана на учнях 4-А класу Херсонської гімназії №7 :

4 «А» клас - 28 осіб: 15 дівчат та 13 хлопців.

У процесі констатувального етапу було проведено співбесіду, яка показала початковий рівень підготовки молодших школярів. Для перевірки рівня знань з чотирьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письмо) школярам запропонували завдання та вправи, що зображені в Додатку Б.

У результаті обробки завдань та вправ визначили початкові рівні набуття навичок учнів із зазначених вище аспектів мовних навичок. Результати подані у Таблиці 1.

Таблиця 1

Початковий рівень знань молодших школярів (у %)

Аспекти мовних навичок	Контрольна група (КГ)	Експериментальна група (ЕГ)
Читання	50,2	48,9
Говоріння	49,7	53,3

Аудіювання	51,6	49,5
Письмо	52,5	47,3

Такий результат роботи дозволяють зафіксувати середній рівень мовних знань молодших школярів. Але, спираючись на позитивний вплив мистецтва, що був розглянутий у роботі, можливим є набагато вищий рівень знань, якщо застосувати поезію на уроках англійської мови.

Наприклад, можна частіше включати в себе рухливі ігри, наочний та довідковий матеріал, пісні та вправи, діалоги та монологи англійською мовою, що ґрунтуються на поезії. Для того, щоб учні набули мовленнєвих навичок, було організовано кілька міні-вистав англійською мовою. Під час експерименту вивчали, запам'ятовували пісні, нові слова, фрази та речення, короткі вірші, які потім відтворювали у міні-виставах, святах, тематичних днях, тощо. Приклади таких завдань подано у Додатку А.

Таким чином, гіпотеза про те, що впровадження англійської поезії продуктивно впливає на розвиток мовних навичок молодших школярів та на загальний розвиток учнів, підтверджена.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження, ми дійшли наступних висновків:

1. Досліджена література вказує на позитивний вплив різних видів мистецтва на особистість, високу ефективність та творчу наповненість художньо і естетично розвиненої особистості.

2. Учні молодшого шкільного віку переживають критичний, але, сенситивний період життя, коли відбувається і вступ в нову для них систему відносин, змінюється соціальна позиція та формується самосвідомості. Вчитель має допомогти пережити цю кризу гуманістичним шляхом, проявляючи доброзичливість до учнів, організовуючи комфортне навколишнє середовище, регулюючи толерантні взаємини в класі. У цей період учні вразливі та емоційно чуйні. Але водночас, вони таким чином краще сприймають інформацію, тобто те, що викликає їх безпосередній емоційний відгук та емоційне ставлення, запам'ятовується найкраще.

3. Англійська поезія при грамотному використанні, формує естетичні та моральні концепції, ідеї, уявлення, смаки учнів, їх естетичні та моральні ідеали, збагачує моральну свідомість, підтримує виховання всебічного розвитку, висококультурних особистостей.

У процесі експерименту, гіпотеза якого полягала в тому, чи є різниця у навчанні іноземної мови з використанням поезії та без неї, було визначено, що впровадження завдань для розвитку мовних навичок помітно вплинули на якісні та кількісні зміни рівня мовних знань молодших школярів. Отже, впровадження англійської поезії продуктивно впливає на розвиток мовних навичок молодших школярів та на загальний розвиток учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дитяча психологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Д. Б. Ельконін; ред.-упоряд. Б. Д. Ельконін. 4-е изд., Стер. М. : Видавничий центр «Академія», 2007. 384 с.
2. Каменская Е.Н. Психология развития и возрастная психология: конспект лекций, Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
3. Гамезо М.В., Петрова Е.А. Возрастная и педагогическая психология. М.: Педагогическое общество России, 2008. 128 с.
4. Зязюн І. А. Естетичні засади розвитку особистості // Мистецтво у розвитку особистості : монографія / за ред., Н. Г. Ничкало. – Чернівці : Зелена Буковина, 2006. 216 с
5. Гудовсек О. Сучасні тенденції розвитку естетичного виховання молодших школярів. Нова педагогічна думка: наук. журн.; Рівнен. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. Рівне, 2012. № 4. С. 86-88.
6. Д.Б. Лихачов. Теорія естетичного виховання школярів. М. , 1989. 448 с.
7. В.В. Стрілько. Формування естетичних смаків старшокласників у роботі загальноосвітньої школи. Харків, 2011. 252 с
8. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К., 1997. 375с.
9. Фокіна Т. Програма художньо-естетичного розвитку дошкільників / Т. Фокіна // Дошкільне виховання. 1999 № 1. С.35-38.
10. О.А. Пташук, Естетична культура особистості як мета естетичного виховання: теоретичний аналіз. Інноватика у вихованні. 2016. 16 травня (№ 3) с.15
11. Никитина А.В. Развитие творческих способностей учащихся // Начальная школа. 2001. № 10. С. 34-37.

12. Лановик М. Українська усна народна творчість: Підручник. – К., Знання – Прес, 2001. 169 с.
13. Лановик М. Українська усна народна творчість: Підручник. – К., Знання – Прес, 2001. 169 с
14. Освітні технології: Навч.-метод. посібник. / Пехота О.М, Кіктенко А.З., Любарська О.М. та ін.; За заг. ред. О.М.Пехоти. / О.М. Пехота К.: А.С.К., 2002. – 255 с.
15. Столяренко Л.Д. Педагогическая психология. М., 2008., 591 с
16. Про затвердження Концепції художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та Комплексної програми художньо-естетичного виховання від 25.02.2004, N 151/11
URL: : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1_11290-04
17. Шевнюк О.Л. Теорія і практика культурологічної освіти майбутніх учителів у вищій школі : Автореф... д-ра пед. наук: Олена Леонідівна Шевнюк. Київ, 2004. 44 с.
18. English songs
URL: <http://stphilipmarshnursery.co.uk/ideas/autumn/autumn-songs/>
19. Жуков С. Естетична культура, естетичне виховання як складові всебічного розвитку особистості / С. Жуков // Збірник наукових праць 80 Уманського державного педагогічного університету. - 2011. Ч. 2. С. 101- 109.
20. Вірші про сім'ю на англійській мові
URL: <https://dovidka.biz.ua/virshi-pro-sim-yu-na-angliyskiy-movi/>
21. Коломина Н. В. Воспитание основ эстетической культуры в школе: Сценарии уроков. - М.: ТЦ Сфера, 2007. 144 с.
22. Сухомлинский В.А.- М.: Издательский дом Шалвы Амонашвили, 1997. -224с
23. Жуковская С.П. Становление системы эстетического воспитания в отечественной педагогике // Проблемы теории и практики

підготовки сучасного фахівця. – Н. Новгород, 2009. № 10. С.13-14.

24. Харчук А. В. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови / А. В. Харчук // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2013. № 12(1). С. 214-224
25. Рокоман Є. О. Формування толерантності та міжкультурної комунікації в процесі соціалізації учнів на уроках іноземної мови / Є. О. Рокоман // Таврійський вісник освіти. 2013. № 3. С. 159-163
26. Семенюк В.В. Мультимедійні презентації на уроках англійської мови// Англійська мова в початковій школі 2014.-№ 6. С.18-19.
27. Рожков М.И., Байбородов Л.В. Организация воспитательного процесса в школе. М.,2007. 256 с.
28. Левчук Л.Т. Основи естетики: Навч. посіб. / Л.Т.Левчук, О.І. Оніщенко. К.:Вища школа, 2005. 271с.
29. Зубатюк В.М. Воспитание эстетической восприимчивости у детей // Начальная школа. - 2006. - № 5. - С.21.
30. Кушаев Н.А. Основы эстетического воспитания. М.: Просвещение. 2007. 240 с.

Додаток А

1. Шалтай-Болтай (из «Mother Goose Rhymes»).

Humpty Dumpty sat on a wall,
 Humpty Dumpty had a great fall.
 All the king's horses,
 And all the king's men,
 Couldn't put Humpty Dumpty together again.

2. Poetry Bingo

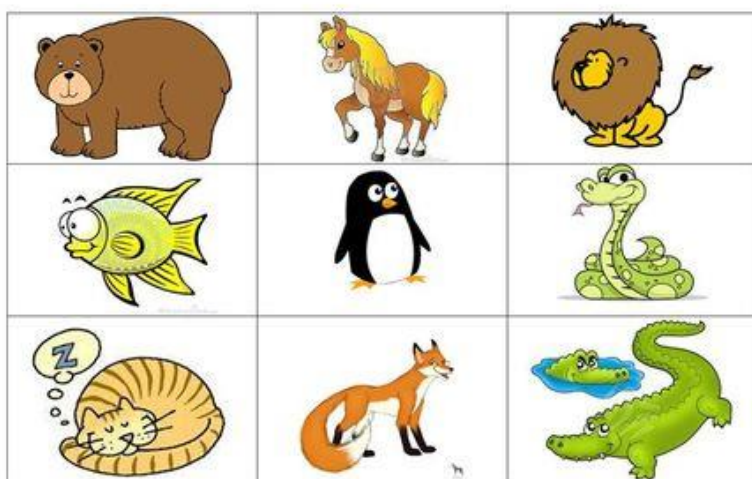
У кожного гравця на столі лежить картка з розміченими прямокутниками (близько 8-9). У кожному з таких прямокутників знаходиться уривок з поезії. Вірші можуть бути однаковими для всіх дітей, але порядок їх розташування на аркуші обов'язково повинен бути у кожного різний.

У процесі гри, ведучий читає вірш про тварину, а діти повинні покласти стікер певного кольору на відповідне зображення в прямокутнику. Оскільки зображення у всіх дітей однакові, то виграє той, хто зробить це першим за умови, що всі стікери розкладені правильно.

- Ваа, баа, black **sheep**,
 Have you any wool?
 Yes, sir, yes, sir,
 Three bags full;
 One for the master,
 And one for the dame,
 And one for the little boy
 Who lives down the lane.
- Peter **Penguin**
 Marching by

Toes turned out
Head held high.
Long black coat,
Clean white vest,
Peter Penguin
You're the best!

- This little **cow** eats grass,
This little cow eats hay.
This little cow drinks water.
This little cow runs away.
And this little cow does nothing,
But lie and sleep all day.
MOO!

ISLCollective.com

3. A SONG

Little Miss Muffet

Sat on a tuffet

Eating her curds and whey

Along came a spider

Who sat down beside her

And frightened Miss Muffet away!

4. Уривок зі сценарію весняного свята.

Діючі особи:

Ведучий 1:

Our dear, dear mothers!

We love you very much.

We want you to be happy

On the 8-th of March!

Ведучий 2:

We like the way you look.

We like the way you cook.

Now what I really want to say is:

«Happy Mother's Day!»

До класу входить Шапокляк.

Шапокляк: Я чула, що тут зі святом безкоштовно вітають. Я тільки капості роблю. Можу і для вас що-небудь придумати, якщо не пустите мене на свято.

Ведучий 1: Ти ще й загрожуєш?! Ми не дозволимо тобі вітати наших мам разом з нами.

Шапокляк: (Єхидно). Ах так! Тоді й у вас свята не буде. Я б повернула вам свято, якби ви відгадали всі мої загадки.

Загадка 1:

The teacher writes

on me with chalk.

My face is black,

I cannot talk, (blackboard)

Загадка 2:

It always beats and hops,

It never sleeps or stops.

And never we part

With our little... (heart)

Загадка 3:

I can tell you all the day

Time to sleep and time to play, (a clock)

Загадка 4:

I'm red and very sweet

And you like me to eat. (an apple)

Додаток Б

Завдання для перевірки рівня знань з чотирьох видів мовленнєвої діяльності

- Аудіювання

Mark And His Friends

Hi, my name is Mark and I'm from London, England. London's great! It's got a fantastic zoo and lots of amazing museums and parks. You can do lots of things here. I usually go to a football match on Saturday afternoons. My friend Rob plays for the school football team. He's brilliant!

My friends and I sometimes go to the ice rink or the cinema and every Wednesday we go to an indoor swimming pool. Rob doesn't like swimming under water and I don't like diving.

We've got a new girl in our class. Her name is Kim. She's from London but her mother is from Scotland and her father is from Wales. A lot of Londoners have got parents from other parts of Great Britain and from other countries. Rob's dad is Italian and Rob often visits his grandparents in Italy. Lucky him!

My neighbour Jenny doesn't go to our school now. She's in Australia! Her dad's got a new job in Melbourne. She doesn't write letters to us - she sends emails or makes video calls!

For sentences (1—8) choose and circle the correct answer (a, b or c).

1. *Mark lives in*

- a) England b) Wales c) Scotland

2. *Rob is a ... football player.*

- a) weak b) good c) bad

3. *Mark and his friend go to an indoor swimming pool ...*

- a) at the weekend b) every Wednesday c) every Thursday

4. *Mark doesn't like*

- a) playing football b) swimming c) diving

5. *..... Londoners have got parents from other parts of Great Britain.*

- a) few b) not many c) many

6. *Rob often visits his grandparents in....*

- a) Italy b) Great Britain c) Australia

7. *Jenny doesn't go to now.*

- a) swimming pool b) school c) ice rink

8. *Jenny's dad has got a new job in*

- a) Australia b) Great Britain c) Italy

• **Говоріння**

Answer the following questions:

A teacher: Who is your best friend?

You: _____.

A teacher: What does he/she like?

You: _____

A teacher: How do you spend your free time together?

You: _____.

A teacher: What did you do together yesterday?

You : _____

A teacher: What will you do together in summer?

You:_____.

• **Читання**

Why Was The Mother Out

Mr. Jones and Mr. Brown worked in the same office. One day Mr. Jones said to Mr. Brown, “We are going to have a small party at our house next Wednesday evening. Will you and your wife come?”

Mr. Brown said, “Thank you very much. That is very kind of you. We are free that evening, I think, but I will telephone my wife and ask her. Perhaps she wants to go somewhere that evening.” So Mr. Brown went to another room and telephoned. When he came back, he looked very surprised.

“What is the matter?” said Mr. Jones. “Did you speak to your wife?”

“No,” answered Mr. Brown. “She wasn’t there. My small son answered the telephone. I said to him, “Is your mother there, David?” and he answered, “No, she is not in the house”. “Where is she then?” I asked. “She is somewhere outside”. “What is she doing?” “She is looking for me.”

Task. Mark the following statements as true (T) or false (F).

1. Mr. Brown worked at the plant.
2. Mr. Jones was going to have a party on Wednesday.
3. The party was going to be in the evening.
4. Mr. Jones was going to have a party at the restaurant.
5. Mr. Jones invited Mr. Brown with his children.
6. Mr. Brown wanted to send a letter to his wife.
7. Mr. Brown telephoned to his wife.

8. Mr. Brown spoke to his wife.

9. His small daughter answered the telephone.

10. She was looking for her husband.

• **Письмо**

Translate into English:

банан –

суп –

солодоці –

молоко –

холодильник –

сік -

плитка шоколаду -

фунт стерлінгів -

масло -

вишня -

**КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Я, Безменова Карина Ігорівна,
учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

– дотримуватися:

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
- принципів та правил академічної доброчесності;
- нульової толерантності до академічного плагіату;
- моральних норм та правил етичної поведінки;
- толерантного ставлення до інших;
- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

– надавати згоду на:

- безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
- використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;

– надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;

– не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;

– не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

– підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

– не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;

– запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

– не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;

– не підроблювати документи;

– не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;

- не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;
- не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;
- не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;
- не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

13.03.2021

(дата)

(підпис)

Карина Безменова

(ім'я, прізвище)